

วิเคราะห์ลักษณะทางธรรมชาติและพัฒนาการแต่ละช่วงวัย

พัฒนาการทางภาษาและการส่งเสริม

✎ เด็กในช่วงปฐมวัย หรือวัย 3-4 ปี ถือเป็นช่วงตกผลึกทางภาษา เด็กจะมีพัฒนาการดีในด้านการใช้ภาษา เรียนรู้คำใหม่ๆ ได้มากขึ้น ออกเสียงได้สมบูรณ์ ถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีการใช้ภาษาได้ถูกต้อง และมักจะชอบถามคำถามถึงสิ่งต่างๆ รอบตัว

✎ เด็กในช่วงอายุ 3-4 ปี จะอยู่ในระยะขยาย (The Stage of Expansion) จะเริ่มหัดพูดเป็นคำๆ ระยะแรกจะเป็นการพูดโดยเรียกชื่อคำนาม เรียกชื่อคนที่อยู่รอบข้าง สิ่งของต่างๆ ที่อยู่รอบตัว รวมทั้งคำคุณศัพท์ที่เด็กได้ยินผู้ใหญ่พูดกัน เด็กวัยนี้มีความสนใจสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว เช่น คน สัตว์ สิ่งของ ธรรมชาติ ของเล่น ชอบฟังคำพูดซ้ำๆ สั้นๆ คำคล้องจอง ชอบฟังนิทานสั้นๆ ดูการ์ตูน ชอบดูรูป สี ดูตัวหนังสือน้อย ดูรูปมาก แต่เด็กวัยนี้จะมีความสนใจในระยะสั้นมาก ประมาณ 5-10 นาที

พัฒนาการทางภาษา เด็กอายุ 3 - 4 ปี ขำพูดจา มีเหตุมีผล ชอบใช้คำถามว่า อะไร อย่างไร ทำไม เมื่อไร เข้าใจภาษาพูดง่ายๆ ของผู้ใหญ่ แต่จะยังไม่เข้าใจในสิ่งที่มองเห็น ยังไม่เข้าใจความหมาย คำสั่งหรือคำขอร้องจากผู้ใหญ่ พัฒนาการทางภาษาเจริญเร็วมาก จะตั้งคำศัพท์ใหม่ๆ หรือเรียกชื่อสิ่งที่ไม่เคยรู้จักมาก่อนได้ เด็กบางคนจะคิดคำพูด จะรู้จักนำเอาคำศัพท์มาเรียงเป็นคำพูด และจะพูดได้ยาวขึ้น มีกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์มากขึ้น เรียงประโยคได้ถูกต้อง บางคนที่เคยพูดช้าหรือไม่ค่อยพูดตอนอายุ 2 ปี จะพูดเยอะมาก กลับกันบางคนอาจจะพูดติดอ่าง เด็กจะเริ่มหัดอ่าน ยังไม่มีอารมณ์ร่วม และยังไม่อ่านเรื่องตลกไม่เข้าใจ

พัฒนาการทางสติปัญญา

 เด็กวัยนี้มีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดี เด็กจะเรียนรู้ศัพท์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉลี่ยเด็กอายุ 3 ขวบ จะรู้จักศัพท์ประมาณ 3,000 คำ และเด็กสามารถใช้คำ วลี และประโยคในการแสดงบทบาทตามแบบอย่างโทรทัศน์ได้ รู้จักใช้ท่าทางประกอบคำพูด เด็ก 4 ขวบช่างซักถามมักจะมีคำถามว่า “ทำไม” “อย่างไร” แต่ก็ไม่สนใจคำตอบและคำอธิบายคำพูดของเด็กวัยนี้สามารถพูดประโยคยาว ๆ ที่ต่อเนื่องกันได้ สามารถเล่านิทานสั้นๆ ให้จบได้ และมักจะเอาเรื่องจริงปนเรื่องสมมติ สำหรับเด็กวัย 5 ขวบ พัฒนาการทางภาษาสูงมาก เด็กสามารถตอบคำถามตรงเป้าหมาย ชัดเจนและสั้น การซักถามน้อยลง แต่จะสนใจเฉพาะเรื่องไป ควรจัดให้เด็กได้มีโอกาสพูดให้เพื่อนฟัง เพื่อนก็ต้องเป็นผู้ฟังที่ดีด้วย และควรหมั่นเวียนกันออกมาพูดทุกคน

 การจินตนาการและการสร้างเรื่องจะพบมากในเด็กวัยนี้ จึงเป็นโอกาสเหมาะที่ควรจะได้สนับสนุน และส่งเสริมจินตนาการของเด็กให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยอาศัยนิทาน บทละคร และภาพวาดต่างๆ มีเด็กบางคนที่มีจินตนาการมากเกินไปจนไม่รู้ว่ อะไรคือเรื่องจริง และอะไรคือเรื่องที่แต่งขึ้นครูจึงควรระวังในเรื่องเช่นนี้เช่นกัน

 วิธีการส่งเสริมให้เด็กมีจินตนาการต่อไป คือ การกระตุ้นให้กำลังใจให้เด็กเล่าต่อไป และให้คำชมหรือรางวัลเมื่อเด็กเล่าจบ ควรจัดหาเวลาพิเศษ หรือโอกาสพิเศษ เช่น “ชั่วโมงเล่านิทาน” “วันนิทานสุดสัปดาห์” ฯลฯ

 เด็กวัยนี้ไม่มีพัฒนาการเกี่ยวกับการจัดประเภทสิ่งของเป็นหมวดหมู่ ไม่มีพัฒนาการในเรื่องความคงตัว ในเรื่องขนาด น้ำหนัก และปริมาตร เช่น ทดลองรินน้ำจำนวนเท่ากันใส่ลงในแก้ว 2 ใบ ใบหนึ่งมีลักษณะเรียวสูง อีกใบหนึ่งใหญ่และเตี้ย แล้วถามเด็กว่า น้ำในแก้วไหนมากกว่ากัน เด็กจะตอบว่า น้ำในแก้วใบเรียวสูงมากกว่า เพราะเด็กเห็นว่าระดับน้ำสูงกว่า ที่เป็นดังนี้เพราะความคิดความเข้าใจของเด็กขึ้นอยู่กับ การรับรู้หรือสิ่งที่เห็นด้วยตา

สมาชิกในกลุ่มมีดังนี้

005,011,013,051,057,060,061,064,065,
066,067,083,087,088,089,094,105,109

